

МІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
протокол № 1
від 25 серпня 2023 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ № 57
від 30 серпня 2023 року

Т.в.о. директора коледжу
Валерій СОЛОДОВНИК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ
У ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКОМУ ЛІСОВОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

I. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Акредитація освітньо-професійної програми - оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти - встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам освітньо-професійної програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту та вирішення питань щодо присвоєння випускникам ступеня фахової передвищої освіти, відповідної кваліфікації та видачі диплома.

Галузь знань - гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей.

Гарант освітньої програми - керівник робочої групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої-професійної програми.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ECTS) - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ECTS.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит - стандартизована форма контролю досягнення здобувачем фахової передвищої освіти результатів навчання, визначених стандартом фахової передвищої освіти, та оцінювання таких результатів навчання.

Кваліфікація - визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання відповідно до стандартів фахової передвищої освіти).

Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові, за змістом - на освітні та професійні. Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом. Кваліфікація вважається частковою в разі здобуття особою частини компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація професійна - це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати

професійну діяльність.

Освітня кваліфікація у фаховій передвищій освіті - це визнана закладом фахової передвищої освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про фахову передвищу освіту сукупність встановлених стандартом фахової передвищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Кваліфікаційний іспит - це форма атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття рівня фахової передвищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів фахової передвищої освіти та Національної рамки кваліфікацій.

Кваліфікаційний рівень - структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність — динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність:

- **інтегральна компетентність** - узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні його компетентнісні характеристики щодо результатів навчання та/або професійної діяльності;

- **загальні компетентності** - універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача фахової передвищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку;

- **спеціальні (фахові, предметні) компетентності** - компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ECTS) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ECTS становить 30 годин.

Національна рамка кваліфікацій - це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітній компонент - змістовна навчальна складова освітньо-професійної програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес - це організоване закладом освіти здобування здобувачем освіти відповідного рівня освіти в інституційній формі, що відбувається за освітньою програмою в спеціально створеному освітньому середовищі із встановленими властивостями.

Освітня (освітньо-професійна) програма - система освітніх компонентів на відповідному рівні освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік

навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня освіти.

Програмні компетентності - найбільш важливі компетентності, що визначають специфіку та включаються в Профіль програми. Очікується, що програмні компетентності однакових програм в різних закладах освіти є подібними чи порівнюваними між собою.

Програмні результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Результати навчання (програмні) - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціальність - складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація - складова спеціальності, що визначається закладом фахової передвищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Стандарт фахової передвищої освіти - сукупність вимог до освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх освітньо-професійних програм в межах певної спеціальності.

Стейкхолдери - зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Якість фахової передвищої освіти - відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам фахової передвищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, яка забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Положення про освітньо-професійні програми у Чугуєво-Бабчанському лісовому фаховому коледжі

2.2. Положення розроблено відповідно до таких нормативно-правових документів:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-УІІ (стаття 44. Акредитація освітньої програми);
- Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 524-ІХ (пункт 14 частини першої статті 13, пункт 2 частини першої статті 15, статті 19);
- Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 «Про

затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021); Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» зі змінами;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 509;

- Національна рамка кваліфікацій, приведена у відповідність до Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (2020);

- Довідника користувача ЄКТС (ред. 2015);

- Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм»;

- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 №918;

- Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (2016);

2.3. «Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 № 749 (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13.12.2021 за № 1608/37230),

2.4. Положення визначає:

- порядок розроблення та затвердження освітньо-професійної програми (далі - ОПП);

- процедури перегляду та оновлення ОПП;

- моніторинг ОПП та освітнього процесу за ОПП.

2.5. Метою Положення є системне удосконалення та розвиток культури забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Коледжі, забезпечення досягнення встановлених в ОПП цілей, загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання (далі - ПРН) та відповідності ОПП потребам всіх груп стейкхолдерів.

2.6. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, всі структурні підрозділи Коледжу та оприлюднюється на офіційному вебсайті Коледжу.

2.7. Контроль за дотриманням процедур Положення здійснює Центр забезпечення якості освіти ЧБЛФК.

2.8. Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;

- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;

- розроблення засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;

- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;

- атестації майбутніх фахівців.

III. СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

3.1. Реалізація освітньо-професійних програм

3.1.1. Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» підготовка здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі здійснюється за такими освітньо-професійними програмами:

- обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі профільної середньої освіти становить 120-180 кредитів ECTS, з яких до 60 кредитів ECTS може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальністю профілем.

3.1.2. У рамках однієї спеціальності Коледж може реалізувати декілька освітньо-професійних програм за різними спеціалізаціями.

3.1.3. Профільна спрямованість, обумовлена суттєвими особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів, є підставою до окремої освітньої програми.

3.1.4. До освітньо-професійної програми входить навчальний план та графік освітнього процесу. Кожна освітньо-професійна програма має гаранта, який відповідає за якість підготовки фахівців за заявленою спеціальністю.

3.2. Відповідність освітньо-професійної програми стандарту фахової передвищої освіти

3.2.1. Основою для розроблення ОПП є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю для фахової передвищої освіти, який визначає такі вимоги до освітньо-професійної програми:

- обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.2.2. В основу європейського підходу до розроблення освітніх програм покладено компетентнісний підхід з використанням ECTS, де для досягнення запланованих результатів навчання за освітньо-професійною програмою передбачаються певні витрати часу здобувачем освіти, тобто необхідний і достатній обсяг навчального навантаження здобувача освіти, виражений у кількості кредитів ECTS (1 кредит ECTS дорівнює 30 годинам). Навчальне навантаження студента включає всі види його роботи (самостійну, аудиторну, лабораторну, дослідницьку тощо) відповідно до навчального плану.

3.2.3. ОПП містить чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Коледжу. Цілі ОПП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

3.2.4. Мовою освітнього процесу за ОПП у Коледжі є державна мова.

3.2.5. Основні принципи, на базі яких розробляються ОПП:

- системність - дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

- наступність - наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенем освіти;

- інноваційність та інтегрованість освіти і науки - врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті освітніх програм; студентоцентризм - зорієнтованість освітнього процесу на здобувача освіти, його здатність навчатися та набувати ним відповідних компетентностей;

- формування компетентностей студентів, їхніх результатів навчання;
- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір освіти;
- модульність - структурування змісту освітньо-професійних програм;
- збалансованість та реалістичність освітньо-професійних програм;
- об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність здобувачів освіти у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;

- гнучкість та мобільність структури освітньо-професійних програм - можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;

3.3. Відповідність освітніх програм Національній рамці кваліфікацій.

Кейс і структура освітньо-професійної програми

3.3.1. Всі компоненти освітньо-професійної програми укладаються в кейс освітньо-професійної програми. Кейс освітньо-професійної програми - усі матеріали, напрацьовані робочою групою з підготовки освітньо-професійної програми. Перелік змісту кейсу освітньо-професійної програми визначає голова робочої групи (гарант ОПП).

Обов'язковими складовими кейсу є:

- освітньо-професійна програма та додатки до неї;
- відомості, передбачені відповідними додатками до Ліцензійних умов;
- інші документи, напрацьовані робочою групою (довідки, аналітичні звіти, таблиці, опитувальні листи та ін.).

3.3.2. Процес розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньо-професійної програми документується в історію освітньо-професійної програми.

3.3.3. Структура освітньо-професійної програми:

- профіль ОПП;
- перелік освітніх компонентів ОПП;
- структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОПП;
- навчальний план;
- програми навчальних дисциплін;
- програми практик;
- наскрізна програма практики;

- документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових і електронних носіях).

3.4. Характеристика компонентів освітньо-професійної програми

3.4.1. Профіль освітньо-професійної програми - документ європейського зразка, складається робочою групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП, визначає характерні риси освітньо-професійної програми в освітньому просторі, співвідношення її з тематикою наукових досліджень з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами фахової передвищої освіти, роботодавцями, викладачами, випускниками, агенціями забезпечення якості, органами ліцензування та акредитації тощо.

3.4.2. Профіль програми включає такі елементи (Додаток 1):

- титульний аркуш;
- лист; погодження;
- передмова: розробники програми; затвердження освітньо-професійної програми Вченою радою університету; інформація про врахування пропозицій зацікавлених сторін;
- загальна характеристика: повна назва закладу фахової передвищої освіти; рівень освіти; ступінь, що присвоюється; назва галузі знань; назва спеціальності; офіційна назва освітньо-професійної програми; освітня кваліфікація, професійна кваліфікація; акредитація; передумови; мова(и); викладання;
- мета освітньо-професійної програми;
- працевлаштування та академічні права:
- придатність до працевлаштування; подальше навчання;
- навчальне середовище: викладання та навчання; оцінювання;
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти: форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти; вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності);
- програмні компетентності: інтегральні, загальні, спеціальні (фахові);
- програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми: характеристика кадрового забезпечення; характеристика матеріально-технічного забезпечення; характеристика навчально-методичного забезпечення; характеристика інформаційного забезпечення;
- освітні компоненти ОПП;
- академічна мобільність;
- вимоги професійних стандартів (у разі їхньої наявності - повна назва професійного стандарту).

3.4.3. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практик, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів. Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг в кредитах ECTS з розподілом за навчальними семестрами.

3.4.4. Матриці відповідності. Матриця відповідності програмних

компетентностей програмним результатам навчання ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між програмними компетентностями і запланованими програмними результатами навчання. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП (результати її освітніх компонентів) і запланованими програмними компетентностями.

3.4.5. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу за освітньо-професійною програмою. Навчальний план визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін в кредитах ECTS, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю здобувачів фахової передвищої освіти. В навчальному плані виділяють обсяг роботи здобувачів фахової передвищої освіти у взаємодії з викладачем (за видами навчальних занять) та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти в академічних годинах. Для кожної дисципліни і практики вказують форму поточного і підсумкового контролю.

IV. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Розроблення освітньо-професійної програми

4.1.1. Нову освітньо-професійну програму розробляють на основі стандартів фахової передвищої роботи з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі.

4.1.2. Алгоритм розробки освітньої програми:

1) Визначення потреби в освітньо-професійній програмі відповідно до вимог і запитів ринку праці, особистості та суспільства, ініціація її розроблення та формування авторського колективу (далі - робоча група) освітньо-професійної програми.

2) Аналіз вимог і запитів стейкхолдерів (роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності), стандартів фахової передвищої освіти, професійних стандартів (у разі їх наявності) щодо профілю фахівця (переліку необхідних і достатніх компетентностей).

3) Визначення переліку компетентностей фахівця, які необхідно розвинути (сформувати) в процесі підготовки за освітньо-професійною програмою на основі результатів аналізу, що має складатися з обов'язкових компетентностей відповідно до стандарту фахової передвищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю для рівня фахової передвищої освіти), та додаткових компетентностей, що визначають унікальність, відмінність освітньо-професійної програми, відповідно до вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності.

4) Визначення переліку програмних результатів навчання: обов'язкових - відповідно до стандарту фахової передвищої освіти та додаткових - відповідно до переліку визначених додаткових компетентностей.

5) Визначення компонент освітньо-професійної програми (навчальних дисциплін, курсових проектів (робіт), практик), що забезпечуватимуть

досягнення програмних результатів навчання.

6) Визначення інституційної спроможності стосовно забезпечення досягнення запланованих результатів навчання та їх оцінювання відповідно до форм атестації та системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти, відповідність стандарту освітньої діяльності мінімальним вимогам до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу за відповідною спеціальністю для рівня фахової передвищої освіти. Робоча група має пов'язати визначені компетентності та програмні результати навчання з компонентами освітньо-професійної програми (навчальними дисциплінами, тощо), тобто вирішити:

- в межах яких освітніх компонент будуть досягнуті програмні результати, спрямовані на формування певних компетентностей;
- яким має бути зміст компонент;
- які компоненти є обов'язковими, які вибірковыми - для вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти (10%).

7) Складання матриці надає можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньо-професійної програми (навчальними дисциплінами, тощо), які результати навчання дублюються в різних компонентах, і на цій підставі сформувати остаточний перелік і зміст компонент освітньо-професійної програми.

8) Формування структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми, здійснення короткого опису логічної послідовності вивчення компонент ОПП.

9) Визначення в кредитах ECTS обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного і достатнього для досягнення нормативних і додаткових результатів навчання, з урахуванням загального обсягу освітньо-професійної програми в кредитах ECTS відповідно до стандарту фахової передвищої освіти та на навчальні дисципліни для вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти.

10) Визначення стратегії досягнення результатів навчання за освітньо-професійною програмою (організація освітнього процесу, забезпечення якості, співпраця з роботодавцями в контексті практики, працевлаштування, організація самостійної роботи тощо).

11) Обрання належних підходів і методів навчання та оцінювання результатів по завершенні навчання за окремою освітньою компонентою, здійснення розподілу часу між видами навчальної діяльності здобувача освіти (лекціями, практичними, лабораторними заняттями, семінарами, самостійною роботою тощо) за кожною окремою навчальною дисципліною.

12) Складання робочою групою навчального плану освітньо-професійної програми, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін в кредитах ECTS, послідовність вивчення навчальних дисциплін (модулів), форми проведення навчальних занять та їх обсяг в кредитах ECTS, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

4.2. Затвердження освітньо-професійної програми

4.2.1. Всі нові освітньо-професійні програми мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

- розпорядженням директора Коледжу затверджується робоча група з

розробки освітньо-професійної програми, до якої обов'язково включаються голови, педагогічні працівники випускових(ої) комісій(ї), а також можуть включатися представники інших циклових комісій Коледжу, провідні фахівці галузі; здобувачі профільної передвищої освіти;

- робоча група на своєму засіданні обирає керівника робочої групи, доповнює склад робочої групи потенційними роботодавцями;

- робоча група розробляє профіль і компоненти освітньо-професійної програми; за необхідності отримує консультації у навчально-методичному відділі. Після завершення процесу створення освітньо-професійної програми робоча група передає проєкт ОПП на розгляд циклової комісії Коледжу, яка була ініціатором запровадження ОПП;

- циклова комісія, яка була ініціатором запровадження ОПП, оприлюднює на вебсайті Університету проєкт ОПП для громадського обговорення за місяць до розгляду освітньо-професійної програми на своєму засіданні;

- протягом місяця робоча група приймає рецензії, відгуки, побажання стейкхолдерів, систематизує і вносить їх до проєкту ОПП у разі відповідності їх цілям і місії ОПП;

- після процесу громадського обговорення циклова комісія, яка була ініціатором запровадження ОПП, на своєму засіданні затверджує/не затверджує проєкт освітньо-професійної програми. У разі позитивного рішення матеріали передаються на затвердження Педагогічної ради Коледжу одночасно із пропозицією кандидатури на гаранта освітньо-професійної програми зі складу робочої групи.

- У разі негативного рішення проєкт повертається на доопрацювання робочій групі;

- Педагогічна рада Коледжу після ознайомлення з матеріалами і рекомендаціями поданими цикловою комісією, яка була ініціатором запровадження ОПП, затверджує/не затверджує проєкт освітньо-професійної програми та кандидатуру гаранта ОПП. У разі позитивного рішення матеріали передаються на розгляд і рецензію до навчально-методичного відділу. У разі негативної рецензії проєкт повертається на доопрацювання циклової комісії, яка була ініціатором запровадження ОПП;

- методичний відділ протягом 10 робочих днів вивчає матеріали ОПП і перевіряє відповідність їх Ліцензійним умовам. За результатами перевірки відділ видає висновок. У разі позитивного висновку проєкт ОПП передається на експертизу методичній раді Коледжу.

Методична рада коледжу оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, встановленим до освітніх програм. Висновок Методичної ради Коледжу є рекомендаційним для затвердження освітньо-професійної програми

Педагогічна рада Коледжу затверджує/не затверджує освітньо-професійну програму;

- директор наказом призначає гаранта освітньо-професійної програми та впроваджує ОПП у дію.

4.3. Порядок запровадження освітньо-професійної програми

4.3.1. Після запровадження освітньо-професійної програми директор своїм наказом затверджує ОПП в Коледжі. Після наказу Коледж оголошує набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за освітньо-професійною

програмою.

4.3.2. Освітньо-професійна програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження, наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ОПП, наявності ліцензійних місць в межах спеціальності, яка дозволяє сформувати повноцінну навчальну групу. Після затвердження правил прийому оголошення прийому на нові освітньо-професійні програми у відповідному році вступу, як правило, не здійснюється.

4.3.3. Набір вступників на освітньо-професійні програми здійснює приймальна комісія Коледжу відповідно до Правил прийому до Коледжу.

4.3.4. Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, робоча група може:

- відмовитися від реалізації ОПП;
- провести перегляд ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг;
- подати план і матеріали перегляду ОПП за визначеною процедурою Педагогічній раді;
- у разі схвалення Педагогічною радою провести набір на ОПП через Приймальну комісію Коледжу.

4.4. Порядок закриття освітньо-професійної програми.

- Освітньо-професійна програма може бути виключена з переліку ОПП, що реалізується Коледжем, з ініціативи: Коледжу у разі його відмови від її реалізації;

- Приймальної комісії Коледжу у разі відсутності набору вступників на ОПП упродовж двох років;

- Університету (навчально-методичного відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості ОПП отримано висновки про низьку якість реалізованої ОПП.

4.4.1. Рішення про виключення освітньо-професійної програми з числа переліку ОПП, що реалізуються Коледжем, приймає Педагогічна рада Коледжу.

V. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації освітньо-професійної програми

5.1.1. Порядок реалізації освітньо-професійної програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі.

5.1.2. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти). Проекти робочих навчальних планів погоджуються з методичним кабінетом та затверджуються директором не пізніше, ніж за три місяці до початку навчального року.

5.2. Управління освітньо-професійною програмою

5.2.1. Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора Коледжу з навчальної роботи. До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
 - інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Коледжу;
 - профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
 - взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
 - рекомендації щодо складу Екзаменаційних комісій;
 - координація забезпечення якості освітньої-професійної програми, що реалізується в Коледжі;
 - організація проведення самообстеження освітньо-професійної програми.
- Академічне управління освітньо-професійною програмою здійснює голова робочої групи (гарант ОПП).

Завданнями академічного управління ОПП є:

- організація колегіального розроблення освітньо-професійної програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, підсумкових семестрових випробувань тощо, оціночних засобів);
- здійснення контролю за якістю роботи педагогічних, науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;
- виявлення здобувачів фахової передвищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;
- підготовка ОПП до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньо-професійної програми

5.3.1. Моніторинг освітньо-професійної програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними.

Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, представники навчально-методичного відділу, здобувачі фахової передвищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів фахової передвищої освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

5.3.2. Моніторинг може проводитися у різний спосіб - анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів фахової передвищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання

ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості ОПП тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає методична рада Коледжу. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до методичної ради Коледжу.

5.3.3. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньо-професійної програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість - освітньо-професійна програма має високий рівень досягнення результатів;
- низька якість - освітньо-професійна програма має серйозні недоліки.

5.4. Основні критерії забезпечення якості освітньо-професійних програм

5.4.1. Вимоги до освітньо-професійної програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до плану розвитку та Статуту Коледжу;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтована на конкретну професію;
- назва узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, зокрема обсяги самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньо-професійної програми;
- цілі і результати навчання мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією ОПП;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня фахової передвищої освіти;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;
- практична підготовка (практики), необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами фахової передвищої освіти ефективних методів роботи;
- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;
- здобувачам фахової передвищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

5.4.2. Вимоги до розвитку освітньо-професійної програми та до педагогічних працівників, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі фахової передвищої освіти і роботодавці;
- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;
- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- педагогічні працівники, які реалізують ОПП, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;
- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Коледжу;
- система розвитку персоналу є ефективною: педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку;
- запрошені педагогічні працівники (у тому числі із закордонних закладів освіти) залучені до викладання в межах освітньо-професійних програм;
- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Коледжем та беруть участь у конференціях;
- кількість штатних педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів фахової передвищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, за віком і відсоток молодих педагогічних працівників забезпечує сталість викладання в Коледжі;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів фахової передвищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів фахової передвищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів фахової передвищої освіти, який підтримує їх розвиток;

5.4.3. Освітнє середовище Коледжу:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою;
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів фахової передвищої освіти;
- обладнано відповідно до сучасних вимог (комп'ютери з терміном експлуатації не більше 8 років, не менше 20% мультимедійного обладнання, Інтернет тощо).

5.4.4. Критерії сталості щодо якості і ресурсів:

- Коледж регулярно планує свій розвиток;

- Коледж має план розвитку, супроводжуваний планом дій для забезпечення сталості в Коледжі;
- реалізація плану дій аналізується і результати аналізу формують основу для планування наступного періоду розвитку.

5.5. Перегляд освітньо-професійних програм

5.5.1. Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється в формах оновлення або модернізації.

Рішення про необхідність перегляду освітніх програм приймається (випусковою кафедрою та гарантом ОП) у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за ОП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу. Результатом перегляду ОП можуть бути рішення про оновлення, модернізацію, закриття ОП або про відсутність потреби у змінах ОП.

5.5.1.1. Підставою для оновлення ОПП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньо-професійної програми.

Обов'язковий перегляд ОП проводиться за умови:

- внесення змін до законодавчої бази у сфері освіти та науки;
- внесення змін до Постанови КМУ від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» щодо шифру та назви галузі знань\спеціальності в межах якої здійснюється ОП;
- затвердження стандартів вищої освіти за спеціальністю, а також внесення змін до них;
- запровадження нових форм навчання.

Основними критеріями перегляду ОП виступають:

- результати щорічного моніторингу ОП;
- результати оцінювання стейкхолдерами якості ОП;
- приведення у відповідність сучасним вимогам з урахуванням новітніх досліджень у відповідній галузі знань та потреб розвитку суспільства;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру або інших умов реалізації освітньої програми.

5.5.1.2 Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Діючи, затверджену освітньо-професійну програму переглядають щонайменше один раз у три роки.

5.5.1.3. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, програмах дисциплін, практик тощо).

Оновлення ОП виконується шляхом затвердження відповідних змін до 1 вересня поточного року, в якому будуть навчатись здобувачі освіти за зміненою ОП.

5.5.3. Модернізація освітньо-професійної програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж у разі планового перегляду.

Зміна виду освітньо-професійної програми є також модернізацією. Особливим випадком модернізації ОПП є включення в неї нових неформальних спеціалізацій.

5.5.2. Модернізацію ОПП проводять:

- з ініціативи керівництва Коледжу у разі незадовільних висновків про її

якість під час самооцінки або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;

- за наявності висновків про недостатньо високу якість освітньо-професійної програми за результатами різноманітних процедур оцінювання якості ОПП;

- з ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в якому реалізується освітньо-професійна програма, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

5.5.2.1. До модернізації освітньо-професійних програм залучаються представники ключових роботодавців, зовнішніх експертів.

Модернізована освітньо-професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

Повторне затвердження освітньо-професійних програм відбувається з ініціативи робочої групи, Коледжу, який реалізує освітньо-професійну програму.

Значним оновленням освітньо-професійної програми вважається зміна складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ECTS більш ніж на 50%.

VI. ГАРАНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Вимоги до Гаранта освітньо-професійної програми

6.1.1. Гарант освітньо-професійної програми - керівник робочої групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду ОПП, призначений наказом директора Коледжу.

6.1.2. Гарант ОПП - педагогічний, науково-педагогічний працівник, який працює в Коледжі за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності згідно з Ліцензійними умовами, **вищу кваліфікацію, педагогічне звання та/або науковий ступінь, вчене звання, стаж педагогічної, практичної роботи не менше як 5 років.**

6.1.3. Гарант ОПП є членом групи забезпечення спеціальності, проте може працювати як у відповідній цикловій комісії Коледжу, так і в іншому структурному підрозділі Коледжу.

6.1.4. Педагогічний, науково-педагогічний працівник може бути Гарантом лише однієї освітньої (освітньо-професійної) програми.

6.1.5. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОПП і членів робочої групи здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

6.2. Функції Гаранта освітньо-професійної програми

6.2.1. Гарант ОПП здійснює періодичний моніторинг її якості та забезпечує освітню діяльність за цією програмою

6.2.2. Функції Гаранта щодо розроблення ОПП:

- координація роботи з розробки ОПП, навчального плану та навчально-методичного забезпечення ОПП;

- забезпечення відповідності змісту ОПП стандарту фахової передвищої освіти, Національній рамці кваліфікацій.

6.2.3. Функції Гаранта щодо реалізації ОПП:

- координація діяльності щодо актуалізації змісту ОПП з урахуванням

пропозицій зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

- координація заходів, спрямованих на просування ОПП на ринку освітніх послуг відповідно до потреб ринку праці, програм академічної мобільності;

- моніторинг даних щодо кадрового та матеріально-технічного забезпечення ОПП в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО), та наявності інформації про ОПП на офіційному вебсайті Коледжу та Університету.

6.2.4. Функції Гаранта щодо забезпечення контролю за якістю підготовки здобувачів фахової передвищої освіти:

- контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності за ОПП;

- ініціювання проведення планових процедур внутрішнього контролю якості з метою удосконалення ОПП.

6.2.5. Функції Гаранта щодо акредитації ОПП:

- загальне керівництво підготовки відомостей про самооцінювання освітньо-професійної програми та розміщення їх на офіційному вебсайті Коледжу;

- передача до Державної служби якості освіти України відомостей про самооцінювання ОПП та супровідних документів;

- узгодження та забезпечення подання до методичного відділу інформації для розміщення на офіційному вебсайті Коледжу програми виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи;

- виконання функцій контактної особи з Державною службою якості освіти України від Коледжу з питань, пов'язаних з акредитацією ОПП;

- ознайомлення зі звітом експертної групи про результати акредитаційної експертизи ОПП та забезпечення розміщення його на офіційному вебсайті Коледжу;

- участь (у разі необхідності) в засіданнях Державної служби, під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа.

6.2.6. Означені функції Гарант виконує в межах робочого часу педагогічного, науково-педагогічного працівника, що фіксується в індивідуальному плані роботи викладача у розділі «Навчально-методична робота».

6.3. Права Гаранта освітньо-професійної програми

6.3.1. У межах виконання своїх функцій Гарант ОПП має право:

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення ОПП та навчального плану рівня фахової передвищої освіти;

- вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування та зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес з дисциплін загальної та професійної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною освітньо-професійною програмою;

- брати участь у реалізації ОПП, розробці навчальних планів, робочих навчальних планів, силабусів дисциплін, практик та інших документів щодо навчально-методичного забезпечення ОПП;

- брати участь в атестації здобувачів фахової передвищої освіти, які

навчаються за відповідною ОПП;

- бути присутнім на засіданнях робочих груп, методичній раді Коледжу, Педагогічній раді, на яких розглядаються питання, що стосуються відповідної ОПП або можуть впливати на її реалізацію;

- отримувати від структурних підрозділів Коледжу інформацію, яка пов'язана з реалізацією ОПП та необхідна для заповнення відомостей самооцінювання ОПП;

- претендувати на зменшення навчального навантаження (в межах визначених годин) у випадку успішної акредитації ОПП.

6.4. Обов'язки Гаранта освітньо-професійної програми

6.4.1. У межах виконання своїх функцій Гарант зобов'язаний:

- спільно з Центром забезпечення якості здійснювати періодичний моніторинг якості ОПП;

- визначати цілі, зміст ОПП та структурно-логічну схему освітніх компонентів;

- здійснювати контроль за своєчасним розміщенням на вебсайті Коледжу, інформації щодо реалізації ОПП;

- співпрацювати зі стейкхолдерами та активно залучати їх до процесу перегляду ОПП;

- узгоджувати склад фокус-груп для зустрічей з експертами, брати участь у визначених зустрічах, здійснювати супровід роботи експертної групи впродовж підготовки звіту;

- дотримуватись норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігати виникненню конфліктних ситуацій на всіх етапах реалізації ОПП і здійснювати заходи щодо дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Відомості про освітньо-професійні програми розміщуються на сайті, Коледжу та на сторінці відповідної випускової циклової комісії.

7.2. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій кейсів ОПП є її гарант та заступник директора Коледжу з навчальної роботи.

7.3. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті Коледжу, Університету є співробітник Коледжу, який призначений директором.

7.4. Інформація про ОПП вноситься робочою групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.

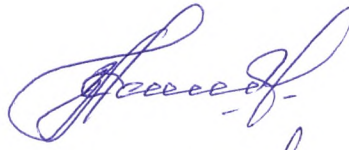
7.5. Це Положення набуває чинності з моменту затвердження його Педагогічною радою Коледжу в установленому порядку.

7.6. Це Положення є обов'язковим до виконання усіма структурними підрозділами Коледжу, що є розробниками освітньо-професійних програм.

7.7. У зв'язку зі зміною законодавства й у разі необхідності до цього Положення можуть бути внесені доповнення та зміни шляхом їх розгляду та затвердження на Педагогічній раді Коледжу.

7.8. Контроль за виконанням цього Положення покладається на посадових осіб Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.

Методист коледжу

Зоя ГРАЙВОРОНСЬКА

Заступник директора з НВР

Мар'яна РЕГО